

אף צברו - שפיר דמי ומיהו טוב לו להיות בכלל המצרכים : **מינא** - סייגתא לשמאל : **עשה נחלקין** - אם רעו ייחלק לשתי חבורות ולאמן - לעצמן ואילו לעצמן השאין כן שיהי יש זיומן כלן ואין : **מד עשרה** - נעמוד וכן' (וכן' - לשתי חבורות וכן' - לשתי חבורות או לשלשה עד עשרה אבל אם היו עשרה עליון תורה אחר)

אָפּ בֵּרַכּוּ וּמִ"מ נִבְרַךְ עֲדִיף דֹּאמֶר רַב אֲדָמָה
בֵּר אַתְּהָ אֲמַרְי בִּי רַב תֵּינִינִי וְ נַחֲלֵקֵן עֲדִי
אִי אֲמַרְתָּ בִּשְׁלָמָא נִבְרַךְ עֲדִיף מִשְׁתֵּי נַחֲלֵקֵן
אַלֵּא אִי"א בֵּרַכּוּ עֲדִיף אֲמַאי נַחֲלֵקֵן אֵלֵּא לֹא
שְׁ"מ נִבְרַךְ עֲדִיף שְׁ"מ תֵּינִי נִמִּי הֵי *בֵּין
שְׁאֲמֶר בֵּרַכּוּ בֵּין שְׁאֲמֶר נִבְרַךְ אִין תּוֹפְסִין אֹתוֹ
עַל כֵּךְ *וְהִנֵּקְדִין תּוֹפְסִין אֹתוֹ עַל כֵּךְ
*מִבְּרַכְתּוֹ שֶׁל אָדָם גִּיבֵר אִם תִּ"ח הוּא אִם
לֹא כִיזֵד רַבִּי אֲמַר וּבִסְמוֹכֵי הָרִי זֶה תִּ"ח
לְמַסְמוֹכֵי הָרִי בּוֹר אֵ"ל אֲבִי לֵרֵב וּחֲכָתִיב
*מִבְּרַכְתּוֹ יִבְרַךְ (א) בֵּית עֲבִיד כְּבֹדָה עֲלֵיהֶם
בְּשֵׁאלָה שְׁאֵנִי בְּשֵׁאלָה נִמִּי חֲכָתִיב *הִדְרִיב
פִּיךְ וּאֲמַלְאֲתוֹ הִתּוּא בְּרִ"ת כְּתִיב תֵּינִי רַבִּי
אֲמַר בְּסוֹכֵי חִינֵי הָרִי זֶה תִּ"ח *חִיִּים הָרִי זֶה
בּוֹר *נִתְרַבְּלֵי מִתְּנִי אִיפְכָא וְלִית הַלְכָתָא
נִתְרַבְּלֵי אֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן נִבְרַךְ שְׁאֲבֵלְנוּ
מִשְׁלוֹ הָרִי זֶה תִּ"ח לְמִי שְׁאֲבֵלְנוּ מִשְׁלוֹ הָרִי זֶה
בּוֹר אֲמַר לִית רַב אַחָא בְּרִיה דְּרַבָּא לֵרֵב אִשִּׁי
הָא אֲמַרְינִי *לְמִי שְׁעִשְׂה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלֵנוּ אֵת
גַּל הַנֶּסֶם הָאֵלֹּל אִי"א תָּתֵם מוֹכַחַא מִלִּיתָא
מֵאֵן עֲבִיד נִסִּי קֹדֶשָׁא בִּ"ה אִי"ו יוֹחָנָן (6) בְּחֵךְ
שְׁאֲבֵלְנוּ מִשְׁלוֹ הָרִי זֶה תִּ"ח לְמִי הַמּוֹזֵן שְׁאֲבֵלְנוּ
יִבְרַכְתּוּ מִי בּוֹר *אִי"א הִנֵּה חֲרִיב דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא

אֵלֶּה ש"מ נבדק עדיף. לאו דוקא עדיף אלא כי הדדי ניניה ועדיף היינו חשוב *כמו הקדש עדיף וג"ש עדיף פ' איהוה מקומן (ד' מהי.) ר"ל דהתיקא חשוב ואין לבטלו מפני מהו"ה קאמר נבדק חשוב כמו דברו ולפיכך לא יוציא מן הכלל וקסומא

מוחק עדיך ומיאו אחי שפיר עדיך
דפס': **ע**ר המזון הרי זה בור .
דשמע דלעברך בצלע הבית המחליטו
דלי לרחמנא למה הוא מזכיר מזון
בלא מזון יש הרבה לבשר :
אמר רבא הלכה כר"ע . פירש
ר"ח דהיי ק"י"ו והלך בין
בעשרת בין במאה בין בדברא אומר
בערך אלתיט על המזון שאכלנו אבל
ב' לא חזיר על המזון כדאמר לעיל
וגם בעשרה אם אינו רואה לחטובו
על המזון הכרוס בינו ואומר דמטבו
חייו : **ישעיה** שישב לאכול
כאחד . אף על פי שהיו חלוקין בכפר
שכל אחד ואחד אולם מכבדו אינן
רשיון ליחלם כלומר אף על פי שהיו
חלוקין בכפרות וכו' דין זה הו' דרוך
ולא חל עליהם חובת זימון אפ"ה
אינן רשיון ליחלם :

*אבל חֵי אֲקִדְמוֹ וְחִזְקוֹ מֵעִילָיו
בְּדוֹכֵייהוּ . פִּי' שֶׁאֵל כֹּל
אֶחָד מֵהַשֵּׁשׁ וְהַסִּפּוּסִים לְשֵׁחַם שְׂהָיו
מִסּוֹבִין עִמּוֹ עַד הֵן דְּרִיאָתָא לְעִיל
(דף מה:) פֶּרַח חֻבָּה זְמַן מַעֲלִיחָם
לְעוֹמֵר פְּטוּרִין מִן הַזְמַן וְרִשְׁאִין
עִתָּה לִחְלֹק וְרִשְׁי' לֹא פִירָשׁ קַן :
שְׁחֵלֶנָּה

ומן אלא בנ' דליכא שם שמים אבל בעשרה דאיכא שם שמים מבורא מילתא
דתנן כענין שהוא מברך כך ענין אחריו ברוך ה' אלוהי ישראל אלוהי העצבות
ישב הכרובים על המזון שאכלנו : אחד עשרה ואחד עשרה רבוא :
אז נופא קשיא אמרת אחד עשרה ואחד עשרה רבוא אלמא כי הדדי נינתו
הדר קתני במאה אומר באלף אומר ברבוא אומר אמר רב יוסף לא קשיא הא
דיוסי הגלילי הא ר"ע דתנן ר' יוסי הגלילי אומר לפי רוב הקהל הם מברכין
שנאמר ב"מקלות ברכו אלהים : אר"ע מה מצינו בבית הכנסת וכו' : ור"ע
אז קרא דרבי יוסי הגלילי מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתנא *היה ר' מאיר
ומר מנן שאפי' עוברין שבמעי' אמן אמרו שירה על הים שנאמר במקלות
ברכו אלהים ה' ממקור ישראל ואידך ממקור נפקא אמר רבא ה"לכתה בר"ע
בינא ורב חמא בר בוזי אקלעו לבי ריש גלותא קם רב חמא וקא מהדר אבי
אמא א"ל רבא לא צריכת הכי אמר רבא הלכתה בר"ע אמר רבא *כי אכלין
פתא בר ריש גלותא מברכין ג' ו' וליברכו ר' י' שמע ריש גלותא ואוקפד
ויפקו בברכתא דריש גלותא אידי דאוושו כ"ע לא שמעי אמר רבא
וספא *הני ג' דברכי רפתא בהדי הדדי וקדים חד מנייהו וברוך לדעתיה
ענין נפקין בומין דידיה איהו לא נפיק בומין דידהו *לפי שאין זמן למפרע :
ישמעאל אומר : פרס בר פפא איקלע לבי כנישתא דאבי גיבר קם קרא
ספרא ואמר ברכו את ה' ואשתו וקאמר המבורך אוושו כ"ע ברכו את
המבורך אמר רבא פתאי *אויכמא בהדי פלוגתא למא לך ועוד *הא
הוג עלמא כרבי ישמעאל : **מתני'** *ג' שאכלו כאחת אינן רשאין ליחלק
בן ד' וכן חמשה ר' נחלקין עד עשרה ועשרה אין נחלקין עד כ' *שתי
בורות שהיו אוכלות בבית אחד בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו הרי
אלו מצטרפין לזמן ואם לאו אלו מומצין לעצמן ואלו מומצין לעצמן אין
מברכין על היין עד שיתן לתוכו מים דברי ר' אליעזר וחכ"א מברכין :
בב'* מאי קמ"ל תנינא חדא וימנא *ג' שאכלו כאחת חייבין לזמן הא קמ"ל
הא דאמר רבי אבא אמר שמאל ג' שישבו לאכול כאחת ועדיין לא
כלו אינן רשאין ליחלק (ג') ל"א אמר רבי אבא [ג] אמר שמאל הכי קתני ג'
וישבו לאכול כאחת אע"פ שכל אחד ואחד אוכל ממכור אינן רשאין ליחלק
נמי כי הא דרב הונא דאמר רב הונא ג' שבאו מנ' חבורות אינן רשאין
ליחלק אמר רב חסדא והוא שבאו מנ' חבורות של ג' בני אדם *אמר רבא
ולא

לכאן: **עד עשרה.** אבל עשרה אינן נחלקים דלחתייבוי להו בזמון הזכרת השם עד שיזה עשרים ואין יחלקו אם ירצו לשתי חצרות: **[ב']** **ג' שבלו**
משלש חצרות. וכדמסיים רב חסדא שבלו מג' חצרות שלג' בני אדם בכל חצורה ונחתייבוי אלו בזמון ועמד אחד מכל חצורה ועלמטרופו נשעה
 לחצורה אחת חתייבין זמון ואינן רשאים לחלק שכבר הוקדשו ואפי' לא אכלו אלו השלשה משלמטרופו יחד שכבר גמרו סעודתן עם הראשונים:

ע' חולין כו ריש פ"א
 ה' א ב ג ד (ה) עוש"ט
 חו"מ ס' ק"ב ס"א :
 ה' מ' פ"ה מ"ב' ברכות
 ס"ב ד' :
 ה' ו עוש"ט חו"מ ס'
 ק"ב ס"ד א' :
 ה' ו מ' פ"ה מ"ב' מ"ב'
 ברכות כ"י יד ס"ג
 ע"ש כו עוש"ט חו"מ
 ס' ק"ב ס"ד א' :

ג' הערוך והנקרין פי'
ממדקדק שלא בדבר טורף
בלשון ערבי קורין אותו
למנקר כגון תרנגולת
למנקר באשפה ערוך
ערך נהר]

צח מיי' פ"ט מהלכות
הפלה הלכה א' ופ"ב
לכה ה' סמג עשין יט
ווש"ע אר"ה ס' ז סעיף
[ובס' קלט סעיף ז] :
צח מיי' פ"ה מהל'
ברכות הל' י סמג
עשין כז ווש"ע אר"ה ס'
קלט סעיף א :

יב ו מיי' שם הלכס יב
 סמג שם עוש"פ ח"ח
 סי קלס סעיף א :
 יג ב ל מיי' שם הל' יא
 סמג שם עוש"פ
 יד ח"ח סי קלס סעיף ד :
 יד מ נ מיי' שם עוש"פ
 ח"ח סי קלס סעיף ה :

וְהָיוּ הַבָּיִת
 (א) בַּיָּמֵינוּ יוֹמֵינוּ נִרְדָּף
 שְׂאֵלָנוּ, לִבְּנוֹ אֲבִי
 (ב) [בְּיִשְׂרָאֵל] נִרְדָּף
 אֲבִי דָרִי יוֹמֵנוּ עַל
 (ג) שֶׁנֶּחֱשָׁה שֶׁנֶּחֱשָׁה
 חֶלְקֵנוּ (לֹא אֲחֵי אֲנֵינוּ)
 נִרְדָּף לְעַמּוֹתֵינוּ רַחֲמֵינוּ
 (חֶלְקֵנוּ) חֶלְקֵנוּ וְכֵן
 רַחֲמֵינוּ
 (ד) אֲנֵינוּ
 שֶׁנֶּחֱשָׁה דָרִי אֲנֵינוּ
 (ו) שֶׁנֶּחֱשָׁה נִרְדָּף
 (ז) דָּרִי נִרְדָּף
 (ח) שֶׁנֶּחֱשָׁה בְּנוֹ
 (ט) [בְּיִשְׂרָאֵל] בְּנוֹ
 עַל וְכֵן נִרְדָּף

הגהות הנרא
[נמ' ל"א חסד ר'
אכא. כ"ב כחן נ'
חלשות כרא"ש ל"ג ל'
מ"פ ל"ג לראשונה :

סמים פח. מנילס יד:
יג קז: ע"ש פירש"י

[שבת]